

Flerktallet vil lade sig nøje med, nemlig: „en Formindsfelse af det Børneantal, der maa undervises af en Lærer“.

Et helt andet Spørgsmaal er det, om det — selv med en viskelig Skolereform for Dje. — overhovedet vil være forsvareligt og tilraadeligt at paabyrde Statskassen store og ny Udgifter paa en Tid, hvor de aarlige Budgetter gennemgaaende snarere vise Uderend, Overflud, navnlig naar der, som her, mangler endog den mindste Anvisning paa ny og forøgede Statsindtægter til Dækning af den ny Statsudgift.

Det er mig en Tilfredsstillelse at kunne slutte disse Bemærkninger med en oprigtig Tilslutning til Flerktalsbetænkningens Slutningsudtalelse, der fremhæver de store Betænkkeligheder, flere af Udvalgets Medlemmer nære „ved at forcere Arbejdet i den Grad, hvori det er ifftet“; thi for mig have disse Betænkkeligheder endog været saa store, at jeg kun højt modstræbende er gaaet med til at afgive en Betænkning paa et Tidspunkt, hvor i alt Fald jeg ikke havde haft fornøden Tid til tilstrækkelig at sætte mig ind i Lovforslagets mange Bestemmelser og deres sandsynlige Rækkevidde, ligesom det af selve Betænkningen vil fremgaa, at der har foreligget Udvalget Forslag til en helt anden Løsning af Spørgsmaalet, uden at disse af Hensyn til „det forcerede Arbejde“ have kunnet underkastes en alvorligere Prøvelse.

Et Mindretal (B. Højen, S. Jensen, Møller og S. Pedersen) kan i flere væsentlige Punkter ikke tiltræde Flerktallets foranstaaende Betænkning eller de i Henhold dertil stillede Endringer, men skal dog paa Sagens nuværende Trin indskrænke sig til følgende Bemærkninger.

Mindretallet er vel enigt med Flerktallet i, at en Formindsfelse af Børneantallet, som undervises af een Lærer og en Forbedring af Lærernes Lønningsvilkkaar ere paatrængende nødvendige Reforme, men mener ikke, at de ere de eneste paatrængende nødvendige og heller ikke, at de ere de eneste, hvorom det tør haabes, at der — god Villie forudsat — kan opnaas Enighed.

Angaaende disse tvende Hovedpunkter skønner Mindretallet i øvrigt ikke rettere, end at Folketingsforslaget ubetinget er at foretrække for Regeringsforslaget og maa derfor tilraade at tiltræde det.

Det adskiller sig fra Regeringsforslaget derved, at det — med Tidens økonomiske Vilkkaar for Dje. — bestemmer et noget større Børneantal til Undervisning af een Lærer og noget mindre Lærerlønninger end Regeringsforslaget. — Mindretallet skønner nemlig ikke rettere, end at de af Folketinget foreslåede Lønninger ere forsvarelige, og det kan i hvert Fald ikke ret forstaa, at Flerktallet slutter sig til Regeringsforslaget angaaende Lønningerne, men ikke angaaende Børneantallet i Skolerne, da Mindretallet bedre kunde finde det rimeligt og fornuftigt, om det modfattede var Tilfældet.

Mindretallet er ligeledes i alt væsentligt enigt med Flerktallet angaaende Fordeelingen mellem Staten og Kommunerne af de Udgifter, som den eventuelle Omordning af Skolevæsenet vil medføre, men det kan paa ingen Maade billige den Slutning, som Regeringen og Flerktallet drage deraf, som jo gaar ud paa, at da der af Statskassen skal gives et større Bidrag til Skolevæsenet, saa maa Staten ogsaa have større Myndighed over det end hidtil. Mindretallet maa tværtimod hævde, at naar Befolkningen paalægges større Byrder, maa den ogsaa have større Indflydelse, thi dette, at Bidragene til Skolevæsenet ydes ad en Omvej, nemlig gennem Statskassen, skønnes ikke at kunne forandre Forholdet.

Mindretallet maa derfor ogsaa i dette Punkt — i alt Fald i Grundtrækkene — slutte sig til Folketingsforslaget, som tager Sigte paa gennem en forandret Sammenfætning af Skolekommissionerne og en udvidet Plan for deres Virksomhed, at give Hjemmene større Indflydelse med Hensyn til Kaldelsen af Lærerne og med Hensyn til Skolegerningens Udførelse.

Endelig maa Mindretallet meget beklage, at Flerktallet har stillet sig fuldstændig afvisende over for de af Folketinget vedtagne Bestemmelser til Fordel for den private Skole. Idealet vilde dog utvivlsomt være, at For-